

**ความเห็นเชิงปรึกษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ
กรณีการสร้างกำแพง และกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ**

จากการศึกษาในบทที่ผ่านมาพบว่า การสร้างกำแพงในดินแดนที่ถูกยึดครองของปาเลสไตน์นั้น เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังจะเห็นได้จากแนวเส้นทางการสร้างกำแพงที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุขของประชาชนชาวปาเลสไตน์ ประกอบกับการที่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ทำความเห็นเชิงปรึกษากรณีการสร้างกำแพงในดินแดนที่ถูกยึดครองของปาเลสไตน์นั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าประชาคมระหว่างประเทศและสหประชาชาติได้ตระหนักถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการสร้างกำแพง และต้องการที่จะให้อิสราเอลยุติความเสียหายนั้นโดยเร็ว ทั้งนี้ การสร้างกำแพงของอิสราเอลนี้ ได้ละเมิดต่อกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการยึดครอง โดยในบทที่ 3 นี้ ผู้เขียนจะทำการศึกษาถึงการบังคับใช้กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่อนุสัญญากรุงเฮกเกี่ยวกับกฎหมายและจารีตประเพณีของสงครามทางบก 1907 และอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพลเรือนในยามสงคราม 1949 สถานะทางกฎหมายของดินแดนที่ถูกยึดครอง รวมถึงหลักเกณฑ์การยึดครองตามลำดับต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตของการบังคับใช้กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

ประชาคมระหว่างประเทศส่วนใหญ่กล่าวถึงการสร้างกำแพงในดินแดนที่ถูกยึดครองของปาเลสไตน์ว่าเป็นการขัดกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ โดย

เส้นทางกำพั้งนั้นเป็นการกดขี่ทางมนุษยธรรมต่อประชาชนชาวปาเลสไตน์ อันเป็นการตัดขาดจากการบริการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ทั้งยังเป็นการสูญเสียที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน และแหล่งน้ำด้วย อย่างไรก็ตาม ปาเลสไตน์เป็นดินแดนที่ถูกยึดครองโดยอิสราเอล ดังนั้นจึงต้องตกอยู่ในขอบเขตของการบังคับใช้กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในเรื่องการยึดครอง ซึ่งได้ถูกจัดหมวดหมู่ไว้ในอนุสัญญากรุงเฮกเกี่ยวกับกฎหมายและจารีตประเพณีของสงครามทางบก 1907 (1907 Hague Convention IV Respecting the Laws and Customs of War of Land) ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า อนุสัญญากรุงเฮก และอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพลเรือนในยามสงคราม 1949 (1949 Geneva Convention IV Relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War) ซึ่งต่อไปจะเรียกว่าอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 โดยจะมีขอบเขตการบังคับใช้ดังต่อไปนี้

3.1.1 อนุสัญญากรุงเฮกเกี่ยวกับกฎหมายและจารีตประเพณีของสงครามทางบก 1907

เมื่อก่อนนั้น การปฏิบัติต่อทรัพย์สิน ชีวิตของพลเรือน และทรัพย์สินของรัฐ เป็นไปตามความต้องการของรัฐที่ยึดครอง ไม่มีกฎหมายใดๆ ทั้งสิ้น รัฐที่ยึดครองอาจจะผนวกดินแดนที่ยึดครองเข้ากับดินแดนของตนก็ได้ หรือขายดินแดนที่ยึดมาให้แก่รัฐอื่นก็ได้ ต่อมาในศตวรรษที่ 19 ได้มีความคิดเห็นโน้มเอียงที่จะวางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อดินแดนที่ถูกยึดครองให้มีมนุษยธรรมยิ่งขึ้น ดังนั้น ในการประชุมสันติภาพที่จัดขึ้น ณ กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ ปี 1907 อนุสัญญากรุงเฮกจึงได้ถือกำเนิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะวางกฎหมายในการทำสงคราม อันรวมไปถึงการกำหนดวิธีการและวิถีทางของสงคราม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมมากขึ้นในช่วงระยะเวลาที่

มีการสู้รบกัน โดยในหมวดที่ 3 ข้อ 42-56 ได้บัญญัติกฎเกณฑ์ที่รัฐผู้ยึดครองจะต้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับการปกครองในดินแดนที่ยึดครอง การปฏิบัติต่อทรัพย์สินของรัฐศัตรู และทรัพย์สินของเอกชนของรัฐศัตรู

อนุสัญญากรุงเฮกนี้ให้หมายความรวมถึงข้อบังคับกรุงเฮก อันเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับกฎการยึดครอง ซึ่งจะมีเนื้อหามุ่งเน้นที่การคุ้มครองผลประโยชน์ของรัฐที่ถูกยึดครองดินแดนไป

โดยในการใช้บังคับตามอนุสัญญานี้ แม้ว่าอิสราเอลจะยังไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญากรุงเฮก 1907 ซึ่งเพิ่มเติมโดยข้อบังคับกรุงเฮกก็ตาม แต่เนื่องด้วยอนุสัญญากรุงเฮกนั้นได้กลายเป็น ส่วนหนึ่งของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ อันจะมีผลผูกพันทุกรัฐ¹

ในส่วนของข้อบังคับกรุงเฮกที่เพิ่มเติมนี้ เมื่อพิจารณาถึงสิทธิและหน้าที่ของพลรบในการปฏิบัติการทางทหารแล้ว จะเห็นได้ว่ากฎข้อบังคับใดๆ ซึ่งบัญญัติไว้ในอนุสัญญากรุงเฮกนั้นจะได้รับการรับรองจากนานาประเทศ และจะได้รับความเคารพเสมือนหนึ่งว่าเป็นกฎหมายที่ได้มีการประกาศบังคับใช้แล้ว และกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของสงคราม² ทั้งนี้ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศก็ได้พิจารณาไปในทำนองเดียวกันว่าข้อบังคับกรุงเฮกนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายจารีตประเพณี ซึ่งได้รับการรับรองจาก

¹ Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons, Advisory Opinion, ICJ Reports 1995, p. 256, para. 75.

² Judgement of the International Military Tribunal of Nuremberg, contentious case, ICJ Reports 1946, p.65

ประเทศที่เกี่ยวข้อง³ นอกจากนี้ ตามบทบัญญัติข้อ 154 แห่งอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4⁴ ได้กำหนดให้อนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 นี้เป็นบทบัญญัติเพิ่มเติมจากหมวด 2 และหมวด 3 ของข้อบังคับกรุงเฮก โดยเฉพาะหมวด 3 ซึ่งเกี่ยวกับอำนาจทางทหารเหนือดินแดนอันเป็นปรักขัณนั้น จะเกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้โดยเฉพาะ

ดังนั้นอิสราเอลจึงมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในอนุสัญญากรุงเฮก ประกอบกับข้อบังคับกรุงเฮกที่เพิ่มเติมนี้ ในฐานะที่เป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศด้วย

3.1.2 อนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพลเรือนในยามสงคราม 1949

สืบเนื่องจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ได้มีการกระทำที่โหดร้ายทารุณทั้งในชีวิตและทรัพย์สินของพลเรือน ฝ่ายอักษะโดยเฉพาะเยอรมันได้ละเมิดกฎเกณฑ์ในการทำสงครามทางบกตามอนุสัญญากรุงเฮกอยู่เสมอ ประชาคมระหว่างประเทศจึงได้มีความพยายามที่จะวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันพลเรือนในยามสงครามให้รัดกุมยิ่งขึ้น โดยได้มีการประชุมเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศที่ลอนดอนในวันที่

³ Legal consequences of the construction of a wall in the Occupied Palestinian Territory, advisory opinion, ICJ Reports 2004, p. 36, para. 89.

⁴ Article 154 of the Fourth Geneva Convention

In the relations between the Powers who are bound by the Hague Conventions respecting the Laws and Customs of War on Land, whether that of July 29, 1899, or that of October 18, 1907, and who are parties to the present Convention, this last Convention shall be supplementary to Section II and III of the Regulations annexed to the above-mentioned Conventions of The Hague.

10-12 กรกฎาคม 1943 และการประชุมระหว่างชาติขององค์การกาชาดสากลครั้งที่ 17 ที่กรุงสต็อกโฮล์ม ในวันที่ 20-23 สิงหาคม 1946 แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันพลเรือนในยามสงครามของการประชุมทั้ง 2 ครั้ง ทำให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องร่างอนุสัญญาขึ้นใหม่ ดังนั้น รัฐต่างๆ จึงได้ตกลงทำอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ขึ้น ซึ่งหมวดที่ 3 ข้อ 40-78 ได้กล่าวถึงการปฏิบัติต่อพลเรือนในดินแดนที่ถูกยึดครอง และจะเรียกประชาชนพลเรือนที่อยู่ในดินแดนที่ถูกยึดครองนี้ว่า "บุคคลผู้ที่ได้รับความคุ้มครอง" อีกทั้งมีข้อบังคับมากมายที่ให้น้ำหนักแก่รัฐผู้ยึดครองในการคุ้มครองบุคคลผู้ที่ได้รับความคุ้มครองเหล่านั้น ทำให้เอกชนในดินแดนที่ถูกยึดครองได้รับการคุ้มครองมากยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า อนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ในส่วนของบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการยึดครองนี้ เป็นการพัฒนามาจากหลักเกณฑ์ในอนุสัญญากรุงเฮก แต่อนุสัญญาเจนีวาฉบับที่ 4 จะมุ่งเน้นไปที่การคุ้มครองประชาชนพลเรือนในดินแดนที่ถูกยึดครอง และหน้าที่ของรัฐผู้ยึดครองในการจัดหาความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมให้แก่ประชาชนพลเรือนที่ถูกยึดครองเป็นหลัก ดังนั้นหลักเกณฑ์ต่างๆ ในอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ย่อมต้องมีการกำหนดเพิ่มเติมเพื่อให้รัดกุมและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ส่วนในประเด็นเรื่องการบังคับใช้ อิสราเอลอ้างว่าอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 นี้ไม่มีผลบังคับใช้โดยนิตินัย (de jure) ในดินแดนที่ถูกยึดครองของปาเลสไตน์ แม้ว่าอิสราเอลจะได้มีการให้สัตยาบันอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ไปแล้วเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 1951 ก็ตาม โดยอิสราเอลอ้างว่า เนื่องจากดินแดนปาเลสไตน์นี้ขาดการยอมรับว่ามีอำนาจอธิปไตยก่อนที่จะถูกจอร์แดนและอียิปต์ทำการผนวกดินแดน ดังนั้นจึงทำให้ดินแดนปาเลสไตน์มิใช่เป็นดินแดนของอำนาจอธิปไตย (High Contracting

Party) อันจะขัดต่อข้อ 2 แห่งอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4⁵ และส่งผลให้อนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 นี้ ไม่สามารถมีผลบังคับใช้ต่ออิสราเอลได้⁶ ซึ่งตามข้ออ้างของอิสราเอลดังกล่าวนี้ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศก็ได้ให้ความเห็นเอาไว้ว่า ตามกฎหมายจารีตประเพณี ระหว่างประเทศ สนธิสัญญาจะต้องได้รับการแปลไปในทางที่สุจริต (good faith) ตาม ความหมายเดิมที่ได้มีวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายแต่แรกเริ่มได้วางเอาไว้⁷ นอกจากนี้ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศยังได้ให้ความเห็นไว้อีกว่าการยึดครองดินแดนของอัคราที่ ผู้ทำสัญญาตามข้อ 2 แห่งอนุสัญญา เจนีวา ฉบับที่ 4 นี้ จะมีผลบังคับใช้แม้ว่า การยึดครองนั้นจะมีได้ประสพกับการต่อต้านด้วยอาวุธเลยก็ตาม และเนื่องจาก วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 นี้ คือการคุ้มครองบุคคลพลเรือนที่ตกอยู่ใน อำนาจการยึดครอง โดยไม่คำนึงถึงสถานะของเขตการยึดครอง ดังนั้น บทบัญญัติใน ข้อ 2 แห่งอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 จึงไม่อาจใช้เป็นข้ออ้างในการจำกัดขอบเขตของการ บังคับใช้ตามอนุสัญญาดังกล่าวนี้ได้⁸

อย่างไรก็ตาม นักวิชาการส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นเอาไว้ว่า อนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ถือว่าได้กลายเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศไป

⁵ Article 2 of the Fourth Geneva Convention

The Convention shall also apply to cases of partial or total occupation of the territory of a High Contracting Party , even if the said occupation meets with no armed resistance.

⁶ Legal consequences of the construction of a wall in the Occupied Palestinian Territory, advisory opinion, ICJ Reports 2004, p. 37, para. 90.

⁷ Article 31 of the Vienna Convention of 23 May 1969

(1) A treaty shall be interpreted in good faith in accordance with the ordinary meaning to be given to the terms of the treaty in their context and in the light of its object and purpose.

⁸ Legal consequences of the construction of a wall in the Occupied Palestinian Territory, advisory opinion, p. 37, para. 92-95.

แล้ว รัฐทุกรัฐจึงควรที่จะยึดถือผูกพัน โดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานะของความเป็นคู่สัญญาในอนุสัญญานี้อีกต่อไป⁹ ทั้งนี้ อิสราเอลเองก็ได้มีพฤติกรรมอันเป็นการปฏิบัติยอมรับในอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 นี้โดยจะเห็นได้จากคำตัดสินของศาลสูงของอิสราเอลที่ได้วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่า กองกำลังป้องกันของอิสราเอลควรที่จะต้องยึดถืออนุสัญญากรุงเฮกและอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ในการที่จะต้องคุ้มครองประชาชนพลเรือนในดินแดนที่ถูกยึดครองของปาเลสไตน์ด้วย¹⁰

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 นี้มีผลบังคับใช้ในดินแดนที่ถูกยึดครองของปาเลสไตน์ อันรวมไปถึงเยรูซาเลมตะวันออก ตั้งแต่ปี 1967 โดยอิสราเอลจะผูกพันในฐานะที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 นี้ และผูกพันในฐานะที่อนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 นี้เป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศด้วย

3.2 สถานะทางกฎหมายของดินแดนที่ถูกยึดครองของปาเลสไตน์

การยึดครองเกิดขึ้นได้ทั้งในดินแดนของรัฐต่างประเทศ และดินแดนที่ไม่อยู่ภายใต้อธิปไตยของรัฐใด (terra nullius) โดยการยึดครองดินแดนนี้ต้องเป็นการเข้าครอบครองโดยอำนาจทหาร¹¹ ทหารต้องมีอำนาจเต็มที่เหนือดินแดนนั้น เหนือบุคคล

⁹ International Committee of the Red Cross, General Problems in Implementing the Fourth Geneva Convention, Meeting of Experts, 27 October 1998. See the statement in the written submission of Palestine, pp. 186-187, para. 410.

¹⁰ "Review of the Applicability of International Humanitarian Law to the Occupied Palestinian Territory," [online] Available from: <http://www.ihlresearch.org>, p. 3

¹¹ Article 42 of the 1907 Hague Regulations

Territory is considered occupied when it is actually placed under the authority of the hostile army.

เหนือทรัพย์สิน ฉะนั้นการที่รัฐขอรับรองให้รัฐอีกรัฐหนึ่งส่งทหารเข้าไปในดินแดนของตน ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม เช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นการยึดครองดินแดนทางทหาร และแม้ว่าการยึดครองอาณาเขตบางส่วนหรือทั้งหมดนั้น จะไม่ได้มาจากการพิพาทกันทางอาวุธ หากแต่เมื่อมีการยึดครองโดยอำนาจทหาร ก็ถือว่าเป็นการยึดครองได้เช่นกัน

การยึดครองดินแดนนั้น จะถือว่าดินแดนได้ถูกยึดครองก็ต่อเมื่อดินแดนนั้นตกอยู่ภายใต้อำนาจของรัฐคู่สงคราม และถึงแม้ว่าจะอยู่ในขั้นตอนของการรุกราน หากแต่มีการเข้ายึดครองดินแดนบางส่วน เช่นนี้ก็สามารถใช้กฎการยึดครองแก่สถานการณ์ดังกล่าวได้ ในทำนองเดียวกัน การยึดครองจะสิ้นสุดลงเมื่อได้มีการถอนกองกำลังออกไป หรือเมื่อผู้ยึดครองหมดอำนาจลง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะยังมีการเข้าร่วมของกองกำลังต่างชาติอยู่ในดินแดน แต่ก็ไม่สามารถถือว่ายังคงมีการยึดครองอยู่เสมอไป ทั้งนี้ การยึดครองจะสิ้นสุดอย่างแท้จริงเมื่อได้มีการให้อำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นในการจัดตั้งรัฐบาลที่มีอำนาจอย่างอิสระในการใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐ ในทางกลับกัน หากมีการพบว่ากองกำลังต่างชาติใดได้กลับเข้ามาครอบครองดินแดนนั้นอีก โดยที่รัฐบาลของรัฐนั้นไม่ยินยอม กฎการยึดครองก็จะมีผลบังคับใช้ได้อีกครั้งหนึ่ง

ปาเลสไตน์ เป็นดินแดนที่ถูกยึดครองโดยอิสราเอลหรือไม่ ข้อโต้แย้งดังกล่าวนี้เป็นที่ถกเถียงกันเรื่อยมา ซึ่งปาเลสไตน์เองก็ได้ระบุชัดเจนว่า อิสราเอลนั้นได้เข้าครอบครองดินแดนปาเลสไตน์ โดยการครอบครองนี้เป็นผลมาจากสงครามหกวัน (six day war) ระหว่างอิสราเอล จอร์แดน ซีเรีย และอียิปต์ในเดือนมิถุนายน 1967 โดยในระหว่างข้อพิพาททางอาวุธในครั้งนี้ กองกำลังอิสราเอลได้เข้ารุกรานและครอบครอง

The occupation extends only to the territory where such authority has been established and can be exercised.

เขต West Bank และฉนวนกาซา (Gaza Strip) ซึ่งแสดงถึง 1.5 ส่วนของเขตแดนที่ถูกตั้งให้เป็นของปาเลสไตน์ ภายใต้แผนแบ่งเขตแดนปี 1947 ในมติสมัชชาใหญ่ที่ 181 เพราะฉะนั้น อิสราเอลจึงมีสถานะเป็นรัฐผู้ยึดครองตามข้อ 42 แห่งอนุสัญญากรุงเฮก¹² และปาเลสไตน์ก็ได้กลายเป็นดินแดนที่ถูกยึดครองตามความหมายของอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ด้วยการที่อิสราเอลมีการถ่ายเทอำนาจและความรับผิดชอบบางส่วนให้แก่ผู้แทนของชาวปาเลสไตน์นั้น ไม่อาจเป็นการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ให้กลายเป็นการสิ้นสุดของการยึดครองได้ เช่นนี้แล้ว ดินแดนปาเลสไตน์ทั้งหมด (รวมทั้งเยรูซาเลมตะวันออก) จึงยังคงเป็นดินแดนที่ถูกยึดครองอยู่ และอิสราเอลก็ยังคงฐานะของรัฐผู้ยึดครองไว้เช่นเดิม¹³

ดังที่ปาเลสไตน์ได้เคยกล่าวไว้ว่า เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าดินแดนปาเลสไตน์นี้เป็นดินแดนที่ถูกยึดครอง ทั้งนี้ตามหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ และอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ดังนั้น ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศจึงต้องการที่จะรู้เพียงผลทางกฎหมายที่จะเกิดขึ้นจากกำแพงในส่วนที่ได้มีการสร้างขึ้นในดินแดนปาเลสไตน์¹⁴ คำร้องขอมีได้ต้องการให้ศาลพิจารณาถึงเขตแดนของปาเลสไตน์ แต่ต้องการเพียงแค่เรื่องกำแพงที่ถูกสร้างในดินแดนที่ถูกยึดครองของปาเลสไตน์ โดย

¹² Article 42 of the Hague Regulations

Territory is considered occupied when it is actually placed under the authority of the hostile army.

The occupation extends only to the territory where such authority has been established and can be exercised.

¹³ Legal consequences of the construction of a wall in the Occupied Palestinian Territory, advisory opinion, ICJ Reports 2004, pp. 27-28, para. 59-62.

¹⁴ Written Statement of Palestine, p. 179, para. 393

อ้างอิงจากข้อตกลงในการสงบศึกชั่วคราวปี 1949¹⁵ (the armistice agreements of 1949) . อันเป็นข้อตกลงระหว่างอิสราเอลและปาเลสไตน์ โดยเป็นที่ยอมรับว่าดินแดนปาเลสไตน์ในอาณัติได้ถูกแบ่งเป็นเขตของชาวปาเลสไตน์ และเขตของชาวอิสราเอล¹⁶ ทั้งยังมีหลักฐานความเข้าใจของสองเขตแดนที่มาจากดินแดนปาเลสไตน์ในอาณัติในมติสมัชชาใหญ่และคณะมนตรีความมั่นคงที่เกี่ยวกับปาเลสไตน์

ในความเห็นเชิงปริกษา ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ทำการวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์โดยย่อของสถานะของดินแดนนับตั้งแต่ปาเลสไตน์ยังอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ ในแนวความคิดวิเคราะห์นี้ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ชี้ถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในช่วงปี 1948-1949 และการกำหนดเส้นเขตแดน ซึ่งถูกเรียกว่า Green Line ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้เน้นว่า อาณาเขตระหว่าง Green Line และเขตด้านตะวันออกเก่าของปาเลสไตน์ภายใต้อาณัติถูกครอบครองโดยอิสราเอลในปี 1967 ระหว่างการสู้รบกันของอิสราเอลและจอร์แดน ภายใต้กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ และการสังเกตของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เขตแดนที่อิสราเอลได้โอนถ่ายอำนาจและความรับผิดชอบบางส่วนแก่ปาเลสไตน์นั้น ไม่มีผลที่จะเปลี่ยนสถานการณ์นี้ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศจึงสรุปว่าดินแดนที่ถูกยึดครองของปาเลสไตน์ทั้งหมด (รวมทั้งเยรูซาเลมตะวันออก) ยังคงความเป็นดินแดนที่ถูกยึดครอง และอิสราเอลมีสิทธิครอบครองต่อไป¹⁷

¹⁵ Ibid, p. 168, para. 372-373.

¹⁶ Ibid, pp. 169-171, par. 376-381.

¹⁷ Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory, advisory opinion, ICJ Reports 2004, pp. 29-32, para. 70-78.

ผู้พิพากษา Al-Khasawneh ได้มีความเห็นที่แตกต่างกันออกไป โดยชี้ให้เห็นว่า ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ไตร่ตรองที่จะไม่ถามถึงสถานะดั้งเดิมของดินแดนที่ถูกยึดครองก่อนปี 1967 เนื่องจากการค้นหาว่าดินแดนเหล่านี้ถูกครอบครอง สามารถนำไปสู่ สิ่งที่ไม่สามารถอ้างอิงถึงสถานะก่อนหน้านี้ได้ ยกเว้นตามข้อสมมติที่ไม่มีทางเป็นไปได้ สถานะเก่าของดินแดนนั้นจะเป็นดินแดนที่ไม่มีผลบังคับ เป็นโมฆะ¹⁸

ผู้พิพากษา Elaraby ก็ได้ให้ความเห็นที่ต่างออกไปเช่นกัน โดยเน้นถึงสถานะทางกฎหมายระหว่างประเทศของดินแดนปาเลสไตน์ และกล่าวย้อนถึงคดี South West Africa และ Namibia cases ว่าศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ชี้ว่า ดินแดนในอาณัติสมัยก่อนเป็น "ความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ของอารยธรรม" และไม่ถูกผนวก รวมกัน โดยท่านผู้พิพากษายังได้กล่าวถึงการยอมรับต่างๆ ของอิสราเอลในการถอนคืน และเคารพความเป็นหนึ่งเดียวกันของดินแดนปาเลสไตน์¹⁹

3.3 บทบาทของรัฐที่ยึดครอง

โดยหลักการแล้ว การยึดครองไม่ก่อให้เกิดการโอนอำนาจอธิปไตยในดินแดนที่ ถูกยึดครองไปยังรัฐที่ยึดครองโดยเด็ดขาด เพียงแต่รัฐที่ยึดครองเป็นผู้ใช้อำนาจ การปกครองชั่วคราว ซึ่งในทางนิตินัยยังถือว่าอำนาจอธิปไตยยังเป็นของรัฐที่ถูกยึดครอง อยู่ แต่ได้ถูกระงับไปเพียงชั่วคราวเท่านั้น รัฐที่ยึดครองไม่มีอำนาจที่จะผนวกดินแดนที่ ยึดครองเข้ากับดินแดนของตน จนกว่าจะได้มีสัญญาสันติภาพกำหนดให้มีการผนวก ดินแดนได้

¹⁸ Separate Opinion of Judge Al-Khasawneh, p.3, para 10-11

¹⁹ Separate Opinion of Judge Elaraby, p. 4, para 2.2

อำนาจปกครองในการยึดครองดินแดน และการปฏิบัติต่อทรัพย์สินของรัฐ และของเอกชน รวมทั้งตัวบุคคลในดินแดนที่ถูกยึดครองของฝ่ายยึดครองตามอนุสัญญากรุงเฮกและอนุสัญญาเจนีวาอาจแยกพิจารณาดังนี้

3.3.1 การปฏิบัติต่อการปกครองและบริการสาธารณะ

การยึดครองไม่เป็นเหตุให้การปกครองและบริการสาธารณะ ซึ่งดำเนินไปตามปกติก่อนการยึดครองต้องหยุดชะงักลง

ข้อ 43 ของอนุสัญญากรุงเฮกได้ระบุนำมิให้รัฐผู้ยึดครองแก้ไขลักษณะของการปกครองเกี่ยวกับอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจปกครอง และอำนาจตุลาการ นอกเสียจากว่าจะเป็นการกระทำไปเพื่อความจำเป็นทางการทหาร หรือเพื่อความสงบเรียบร้อยและปลอดภัยในสังคม²⁰ กฎหมายอาญาที่ใช้อยู่ในดินแดนที่ถูกยึดครองยังคงใช้บังคับต่อไปได้ แต่ถ้าหากเป็นการคุกคามต่อความปลอดภัยของรัฐผู้ยึดครอง หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามอนุสัญญากรุงเฮก เช่นกฎหมายแบ่งแยกเชื้อชาติ เช่นนี้รัฐผู้ยึดครองอาจยกเลิกหรือระงับกฎหมายอาญาดังกล่าวนั้นได้ กฎหมายอาญาที่ออกโดยรัฐผู้ยึดครองจะมีผลใช้บังคับเมื่อได้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นภาษาพื้นเมือง และไม่มีผลบังคับย้อนหลัง อย่างไรก็ตาม ศาลพิเศษกรุงเฮกได้เคยตัดสินเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 1946 ว่ากฎหมายของรัฐผู้ยึดครองไม่ก่อให้เกิดภาระที่ชอบด้วยกฎหมาย

²⁰ Article 43 of the 1907 Hague Regulations

The authority of the legitimate power having in fact passed into the hands of the occupant, the latter shall take all the measures in his power to restore, and ensure, as far as possible, public order and safety, while respecting, unless absolutely prevented, the laws in force in the country

ต่อประชาชนในดินแดนที่ถูกยึดครอง นอกเสียจากว่าเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อประโยชน์
ของดินแดนที่ถูกยึดครองเท่านั้น

ในด้านอำนาจตุลาการ ศาลยังคงใช้กฎหมายของดินแดนที่ถูกยึดครอง
พิจารณาคดีและตัดสินคดีในนามของรัฐที่ถูกยึดครอง แต่รัฐที่ยึดครองยังคงมีอำนาจที่จะ
จัดตั้งศาลเพื่อพิจารณาคดีที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของกองทัพที่ยึดครองได้
สำหรับความผิดที่กระทำโดยทหารที่ยึดครองจะต้องถูกพิจารณาลงโทษโดยศาลของ
ผู้ยึดครองตามกฎหมายของผู้ยึดครอง

ในด้านการปกครอง เจ้าหน้าที่ปกครองและข้าราชการยังคงปฏิบัติ
หน้าที่ตามปกติ เว้นแต่ข้าราชการฝ่ายปกครองระดับสูง เช่น ผู้ว่า, นายอำเภอ อาจจะถูก
ปลดได้ เพื่อความปลอดภัยของกองทัพ ถ้าข้าราชการผู้ใดปฏิเสธไม่ทำงาน
เพราะความรู้สึกในด้านมโนธรรม ผู้ยึดครองไม่มีสิทธิบังคับหรือลงโทษได้ นอกเสียจากว่า
จะเป็นการกระทำเพื่อความจำเป็นทางทหาร และจะบังคับให้เจ้าหน้าที่สาบานว่าจะ
จงรักภักดีไม่ได้ ผู้ยึดครองจะต้องไม่แก้ไขระเบียบข้าราชการพลเรือนและข้าราชการ
ตุลาการของดินแดนที่ถูกยึดครอง

นอกจากนั้นรัฐที่ยึดครองมีหน้าที่ที่จะต้องกระทำให้เกิดความสงบ
เรียบร้อยในดินแดนที่ถูกยึดครอง และให้บริการสาธารณะดำเนินไปโดยปกติ นอกจากนั้น
ยังมีอำนาจกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รัฐที่ยึดครองมีอำนาจที่จะจำกัดอำนาจอธิปไตย
ของรัฐที่ถูกยึดครองเพราะเหตุผลเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของรัฐที่ยึดครอง

กล่าวโดยสรุปคือโดยหลักแล้วรัฐที่ยึดครองนั้นต้องเคารพในกระบวนการปกครองของรัฐที่ถูกยึดครอง รัฐที่ยึดครองจะไปทำการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์หรือทางปฏิบัติใดๆ ของรัฐที่ถูกยึดครองตามอำเภอใจไม่ได้ เว้นแต่การเปลี่ยนแปลงนั้นจะเป็นการเปลี่ยนแปลงโดยอ้างความจำเป็นทางการทหาร และเหตุผลเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของรัฐที่ยึดครอง

3.3.2 การปฏิบัติต่อสาธารณสมบัติในดินแดนที่ถูกยึดครอง

โดยหลักแล้ว ห้ามมิให้ทำลายทรัพย์สินของรัฐและของสังคม เว้นแต่จะเป็นเหตุจำเป็นทางการทหาร ซึ่งอนุสัญญากรุงเฮกได้แยกทรัพย์สินของรัฐออกเป็น อสังหาริมทรัพย์ และสังหาริมทรัพย์

ในด้านสังหาริมทรัพย์นั้น รัฐที่ยึดครองอาจริบสังหาริมทรัพย์นั้นได้ ถ้าหากเป็นการใช้โดยตรงหรือทางอ้อมในการทำสงคราม เช่น เงินสด ใบหุ้น พันธบัตร อาวุธ รถตู้ รถส่งเสบียง เครื่องใช้ในการขนส่งหรือในการสื่อสาร ซึ่งถึงแม้ว่าสังหาริมทรัพย์เหล่านั้นจะตกอยู่ในความครอบครองของเอกชน หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐ ก็จะต้องถูกริบ แต่ถ้าเป็นเงินที่รัฐยึดถือไว้เพื่อจ่ายให้แก่เอกชน รัฐที่ยึดครองจะริบไม่ได้ เช่นกองทุนเบี้ยบ้านาญ ซึ่งจะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับบ้านาญ หรือเงินของเอกชนที่ฝากไว้ในธนาคารของรัฐหรือควบคุมโดยรัฐ ข้อ 56 ของอนุสัญญากรุงเฮก ได้ระบุไว้ว่า ห้ามรัฐที่ยึดครองริบสังหาริมทรัพย์ที่เป็นของเทศบาล เพราะถือว่าทรัพย์สินของเทศบาลเป็นเสมือนหนึ่งทรัพย์สินของเอกชน หรือสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในการศาสนา การศึกษาและ

การกงสุล ศิลปะ และวิทยาศาสตร์²¹ เช่น สิ่งของที่ใช้ในวัด มหาวิทยาลัย โรงเรียน โรงพยาบาล พิพิธภัณฑ์

ในส่วนที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ของรัฐศัตรู รัฐที่ยึดครองไม่มีสิทธิจะริบอสังหาริมทรัพย์ได้ จะขายหรือเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ไม่ได้ แต่อาจใช้ประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ได้ เช่น โรงพยาบาล อาคาร สถานที่ ราชการ และรัฐที่ยึดครองอาจจะหาประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ได้ เช่น ตัดไม้ในป่า ชุดแร่ในเหมืองแร่ ขายพืชผลจากการเกษตรของรัฐศัตรู แต่จะต้องไม่ใช่จนกระทั่งเป็นการทำลายหมดไป

3.3.3 การปฏิบัติต่อทรัพย์สินพลเรือนในดินแดนที่ถูกยึดครอง

โดยหลักทั่วไป ทรัพย์สินของเอกชนไม่ว่าจะเป็นอสังหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์ได้รับการคุ้มครองจะริบไม่ได้ ข้อ 46 ของอนุสัญญากรุงเฮก มีวัตถุประสงค์จะคุ้มครองสิทธิในครอบครัว ชีวิต เกียรติยศ และทรัพย์สินส่วนบุคคล อีกทั้งความเชื่อมั่นในศาสนา²² แต่ก็ได้กำหนดข้อยกเว้นบางกรณียอมให้กองทัพยึดครองใช้ทรัพย์สินของเอกชน กล่าวคือ

²¹ Article 56 of the 1907 Hague Regulations

The property of municipalities, that of institutions dedicated to religion, charity and education, the arts and sciences, even when State Property, shall be treated as private property.

All seizure of, destruction or willful damage done to institutions of this character, historic monuments, works of art and science, is forbidden, and should be made the subject of legal proceedings.

²² Article 46 of the 1907 Hague Regulations

1. รัฐผู้ยึดครองมีสิทธิเกณฑ์ทรัพย์สินของเอกชนซึ่งเป็นสิ่งของหรือที่อยู่อาศัยมาใช้ได้เพื่อความจำเป็นของกองทัพที่ยึดครอง ซึ่งจะใช้หรือบริโภคทันที มิใช่เป็นไปเพื่อเพิ่มความร่ำรวยให้แก่กองทัพยึดครอง เช่น ยึดบ้านหรือรถยนต์ โกดัง อุปกรณ์การส่งข่าวและขนส่งไม่ว่าทางอากาศ ทางทะเล และทางบกของเอกชนมาใช้ในการสงคราม การที่รัฐผู้ยึดครองจะเกณฑ์สิ่งของเพื่อนำมาทำลายหรือเพื่อป้องกันไม่ให้ตกอยู่ในเงื้อมมือของศัตรูยอมทำไม่ได้ นอกจากจะเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในทางทหาร อย่างไรก็ตาม การเกณฑ์ทรัพย์สินของเอกชนดังกล่าวนี้จะต้องได้ส่วนสัมพันธกับทรัพยากรของดินแดนนั้น กล่าวคือ จะต้องไม่เกณฑ์ทรัพย์สินนั้นไปจนเป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชนในดินแดนที่ถูกยึดครอง ทั้งนี้ สิ่งของที่ถูกเกณฑ์ไป รัฐผู้ยึดครองอาจจะนำไปใช้นอกดินแดนที่ถูกยึดครองได้ ผู้ออกคำสั่งในการเกณฑ์สิ่งของต้องเป็นผู้มีอำนาจทางทหารของกองทัพยึดครอง แต่ถ้ากระทำโดยเจ้าหน้าที่พลเรือนของศัตรูถือว่าไม่ชอบ และเจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิที่จะต้องได้รับการชดใช้เป็นเงินสดหรือเป็นพันธบัตร ใบหุ้น

2. ผู้ยึดครองมีสิทธิที่จะยึดวัตถุที่ใช้ในการสงครามได้ เช่น อาวุธ แม้ว่าวัตถุนั้นจะเป็นของเอกชนก็ตาม

3.3.4 การปฏิบัติต่อพลเรือนในดินแดนที่ถูกยึดครอง

ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่า อนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 มุ่งเน้นในการให้ความคุ้มครองประชาชนพลเรือนในดินแดนที่ถูกยึดครอง ดังนั้นหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการคุ้มครองประชาชนพลเรือนของอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ย่อมต้องมีการกำหนดเพิ่มเติม

Family honor and rights, the lives of persons, and private property, as well as religious convictions and practice, must be respected.

Private property cannot be confiscated.

เพื่อให้รัดกุมและกว้างขวางยิ่งขึ้นกว่าอนุสัญญากรุงเฮก ซึ่งตามปกติประชาชนพลเรือนในดินแดนที่ถูกยึดครองต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจปกครองของกองทัพที่ยึดครอง ประชาชนพลเรือนมีหน้าที่ปฏิบัติตามตัวบทกฎหมายที่ใช้บังคับในดินแดนที่ถูกยึดครอง สำหรับบุคคลที่ไม่มีสัญชาติของประเทศที่ถูกยึดครองอาจเดินทางออกนอกดินแดนที่ถูกยึดครองได้ คู่สงครามมีสิทธิที่จะกักกันพลเรือนในดินแดนของตนหรือในดินแดนที่ถูกยึดครองก็ต่อเมื่อเป็นความจำเป็นเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของรัฐ หรือเมื่อพลเมืองผู้นั้นร้องขอให้ได้รับการกักกัน

รัฐที่ยึดครองจะบังคับประชาชนพลเรือนแฉ่งขาวเกี่ยวกับกองทัพศัตรูหรือระบบการป้องกันไม่ได้ พลเมืองจะต้องไม่ถูกบังคับให้สาบานว่าจะซื่อสัตย์ต่อกองทัพยึดครอง การโฆษณาชวนเชื่อเพื่อให้ประชาชนเข้ามาร่วมกับกองทัพก็ถือว่าเป็นสิ่งต้องห้ามเช่นกัน รัฐที่ยึดครองอาจใช้ให้ประชาชนทำงานได้ แต่ต้องไม่ใช่งานที่เกี่ยวกับการสงคราม เช่น การสร้างป้อม ค่าย โรงงานผลิตอาวุธ ทั้งนี้อนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ระบุว่าพลเรือนจะถูกบังคับให้ทำงานได้ต้องมีอายุเกิน 18 ปี ซึ่งต้องกระทำตามกำลังแรงของแต่ละคน และจะต้องได้รับค่าจ้างตามสมควรด้วย อีกทั้ง รัฐที่ยึดครองจะต้องนำกฎหมายควบคุมแรงงานในดินแดนที่ถูกยึดครองมาใช้บังคับ โดยห้ามทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นอย่างอื่น

เนื่องจากอนุสัญญากรุงเฮกไม่ได้กล่าวถึงการนำบุคคลออกไปจากดินแดนที่ถูกยึดครอง ดังนั้น ข้อ 49 อนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 จึงได้มีการวางหลักเกณฑ์ห้ามมิให้รัฐที่ยึดครองกวาดต้อนหรือเนรเทศประชาชนพลเรือนออกไปจากดินแดนที่ถูกยึดครองไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตาม แต่ถ้าเป็นการอพยพเพื่อประโยชน์ในการรบอาจกระทำได้ โดยรัฐที่ยึดครองจะมีอำนาจอพยพประชาชนทั้งหมดหรือบางส่วนออกจากบริเวณส่วนใดส่วนหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของประชาชนหรือความจำเป็นอย่าง

ยิ่งยวดทางทหาร แต่รัฐที่ยึดครองก็ต้องมีหน้าที่ที่จะต้องนำประชาชนกลับมาในบริเวณเดิม
ทันทีเมื่อการรบในบริเวณนั้นได้ยุติลง

ส่วนทางด้านการสาธารณสุขนั้น รัฐที่ยึดครองจะต้องดูแลให้ประชาชน
พลเรือนได้รับการรักษาพยาบาลเป็นอย่างดี โดยรัฐที่ยึดครองจะต้องร่วมมือกับเจ้าหน้าที่
ท้องถิ่นช่วยเหลือกิจการแพทย์ โรงพยาบาล การสาธารณสุข และการอนามัย อย่างไรก็ตาม
ตาม รัฐที่ยึดครองอาจใช้โรงพยาบาลพลเรือนได้ชั่วคราว และเป็นการรีบด่วนเพื่อรักษา
ทหารเจ็บป่วยเท่านั้น

นอกจากนี้ รัฐที่ยึดครองมีหน้าที่ต้องช่วยเหลือประชาชนพลเมืองที่
ขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคโดยวิธีทางใดๆ และรัฐที่ยึดครองต้องรับและอำนวยความสะดวก
สะดวกให้แก่องค์การที่มีวัตถุประสงค์เพื่อมนุษยธรรม เช่น สภากาชาด คณะกรรมการ
กาชาดสากล หรือองค์การอื่นทำนองเดียวกันนี้ด้วย

ในการกระทำความผิดทางอาญา ถ้ามีผู้ละเมิดกฎหมายอาญาที่ออก
บังคับใช้โดยรัฐที่ยึดครอง รัฐที่ยึดครองจะต้องส่งตัวผู้ต้องหาไปยังศาลพลเรือนในดินแดนที่
ถูกยึดครองเพื่อพิจารณาพิพากษาคดี โดยผู้ต้องหาจะต้องได้รับการพิจารณาความอาญา
ตามปกติ กล่าวคือ จำเลยจะมีสิทธิที่จะนำพยานเข้าสืบ และมีสิทธิทางทนายความได้โดย
เสรี เพื่อเตรียมการสู้คดี หากเป็นกรณีที่จำเลยหาทนายความไม่ได้ รัฐที่ยึดครองจะต้อง
จัดหาทนายความให้ ตลอดจนล่ามด้วย นอกจากนี้จำเลยยังมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษา
ศาลชั้นต้นได้ด้วย โดยการอุทธรณ์ก็ต้องให้ศาลอุทธรณ์ในดินแดนที่ถูกยึดครองพิจารณา
พิพากษาคดีให้ด้วย

ทั้งนี้ ผู้แทนของรัฐที่ยึดครองมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ เว้นแต่เป็นคดีที่ต้องพิจารณาลับ (in camera) และเมื่อศาลได้มีคำพิพากษาออกมาแล้วนั้น ไม่ว่าจะ เป็นโทษประหารชีวิตหรือโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป จะต้องแจ้งให้รัฐที่ยึดครองทราบ โดยเร็วที่สุด ซึ่งโทษประหารชีวิตนั้น จะลงโทษได้เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการจารกรรมและก่อวินาศกรรม ความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา ซึ่งกฎหมายที่ใช้ในดินแดนที่ถูกยึดครอง นั้นมีบทบัญญัติให้มีโทษประหารชีวิต แต่จะลงโทษประหารชีวิตแก่ผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ไม่ได้ ผู้ถูกพิพากษาให้ประหารชีวิตมีสิทธิร้องขอภัยโทษหรือลดโทษ และคำพิพากษาให้ประหารชีวิตจะบังคับคดีได้ ต่อเมื่อเวลาล่วงไปแล้วหกเดือนนับจากวันที่รัฐที่ยึดครองได้ทราบถึงการยืนยันคำพิพากษาอันเด็ดขาดแล้ว

ในการคุมขัง ผู้ถูกพิพากษาจะต้องถูกคุมขังอยู่ในดินแดนที่ถูกยึดครอง และผู้ถูกพิพากษาต้องได้รับอาหารและการปฏิบัติตามสุขวิทยาให้มือนามัย และต้องได้รับการรักษาพยาบาล อีกทั้งรัฐที่ยึดครองจะต้องอนุญาตให้มีการปฏิบัติศาสนกิจตามปกติได้ อีกด้วย และเมื่อการยึดครองยุติลง ผู้ที่ถูกฟ้องหรือลงโทษทางอาญาในดินแดนการยึดครองนั้น จะต้องถูกส่งมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายที่ถูกยึดครอง ในส่วนของสตรีและผู้เยาว์ นั้น จะต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ และสตรีจะต้องถูกแยกคุมขังต่างหาก

จากการศึกษาข้างต้นพบว่า เนื่องจากอิสราเอลได้มีการลงนามในอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 แล้วนั้น อิสราเอลจึงมีพันธกรณีที่จะต้องกระทำตามอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 ในฐานะที่เป็นรัฐสมาชิกในอนุสัญญา โดยอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 นี้ ได้รับการยอมรับว่าเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศเช่นเดียวกับอนุสัญญากุญแจ อีกทั้งการที่ศาลสูงของอิสราเอลเองก็ได้มีคำพิพากษาออกมายอมรับในการบังคับใช้ทั้งอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 และอนุสัญญากุญแจ ดังนั้น จึงถือได้ว่าอิสราเอลได้มีการ

ยอมรับปฏิบัติตามอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 และอนุสัญญากรุงเฮกในฐานะที่เป็น
จารีตประเพณีแล้ว โดยดินแดนปาเลสไตน์นี้มีสถานะเป็นดินแดนที่ถูกยึดครอง และ
อิสราเอลยังคงมีสิทธิครอบครองดินแดนปาเลสไตน์อยู่ แม้ว่าอิสราเอลจะได้เคยมีการ
โอนถ่ายอำนาจและความรับผิดชอบบางส่วนไปให้ปาเลสไตน์แล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ถือว่าเป็น
การส่งมอบอำนาจอธิปไตยอันเป็นการสิ้นสุดการยึดครองอย่างแท้จริงได้ ดังนั้น อิสราเอล
จึงยังคงมีสถานะเป็นรัฐที่ยึดครอง ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การยึดครองตาม
อนุสัญญากรุงเฮก และอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 4 การที่อิสราเอลได้สร้างกำแพงขึ้น โดยที่
โครงสร้างและเส้นทางของกำแพง อีกทั้งมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างกำแพงนี้ เป็น
การกระทำที่ไปกระทบสิทธิของประชาชนชาวปาเลสไตน์ จึงถือได้ว่าอิสราเอลได้มีการ
กระทำที่ละเมิดต่อหลักกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ซึ่งจะขอล่าวไว้ในบทถัดไป